

Pöytäkirja: Kouvolan Tarkastuslautakunta 25.11.2025**Aika** 25.11.2025 klo 17:00 - 19:56**Paikka** Kaupungintalo P097 Kasarminmäki**Asiat**

Asia	Liitteet	Otsikko	Sivu
§ 65		Laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 66	1	Pöytäkirjan tarkastajat	5
§ 67		Arviointikuuleminen 3: Kouvolan kaupungin tila- ja kiinteistöpalvelut	6
§ 68		Saapuneet vastineet vuoden 2024 arviointikertomukseen	12
§ 69		Sidonnaisuusilmoitukset	23
§ 70		Muut asiat	24

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Relander Camilla	puheenjohtaja	
	Varjola Liisa	varapuheenjohtaja	Poistui kokouksesta klo 19.32 §:n 70 käsittelyn aikana.
	Mikkola Markku	jäsen	
	Silén Jukka	jäsen	
	Korpivaara Pekka	jäsen	
	Karell Suvi	jäsen	
	Eklund Karolina	jäsen	Poistui kokouksesta klo 19.20 §:n 70 käsittelyn aikana.

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Muu	Huuskonen Vesa	pöytäkirjanpitäjä, esittelijä, arviointipäällikkö	Poistui kokouksesta klo 19.40-19.52 väliseksi ajaksi §:n 70 käsittelyn aikana.
	Ahola Katja	asiantuntija, kiinteistöjohtaja	Osallistui kokoukseen §:n 67 käsittelyn aikana klo 17.05-18.45.
	Toropainen Pirkko	asiantuntija, kiinteistöpalvelujohtaja	Osallistui kokoukseen §:n 67 käsittelyn aikana klo 17.05-18.45.
	Miettinen Pasi	asiantuntija, Kouvola Yritystilat Oy:n toimitusjohtaja	Osallistui kokoukseen §:n 67 käsittelyn aikana klo 17.05-18.45.
	Frimodig Jouni	asiantuntija, Kouvola Yritystilat Oy:n hallituksen puheenjohtaja	Osallistui kokoukseen §:n 67 käsittelyn aikana klo 17.05-18.45.

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Poissa	Bragge Tommi	jäsen	
	Hartikainen Jutta	jäsen	
	Tuomela Ulla-Maija	asiantuntija, tilintarkastaja	
	Bamberg Ukko	valtuuston 3. varapj.	

Pöytäkirjan tarkastus

puheenjohtaja Camilla Relander

sihteeri Vesa Huuskonen

pöytäkirjan tarkastaja §:t 65-69 Liisa Varjola

pöytäkirjan tarkastaja § 70 Suvi Karell

pöytäkirjan tarkastaja Markku Mikkola

Pöytäkirja on tarkastettu 4.12.2025.

Pöytäkirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on nähtävänä

Yleisessä tietoverkossa, Kouvolan kaupungin verkkosivuilla 4.12.2025 lähtien.

Laillisuus ja päätösvaltaisuus**Tarkastuslautakunta 25.11.2025 § 65**

Hallintosäännön 137 §:n mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä sen, onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Kuntalain (410/2015) 103 § 2 mom. mukaan muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Hallintosäännön 129 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsu lähetetään, mikäli mahdollista vähintään neljä päivää ennen kokousta jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen päättämällä tavalla.

Arviointipäällikön ehdotus:

Puheenjohtaja toteaa läsnäolijat sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Tarkastuslautakunnan päätös:

Läsnäolotarkastuksen jälkeen puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastajat**Tarkastuslautakunta 25.11.2025 § 66**

Kuntalain (410/2015) 107 §:n mukaisesti toimielimen kokouksista pidetään pöytäkirjaa.

Hallintosäännön 148 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Hallintosäännön 149 §:ssä todetaan, että pöytäkirja pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kaupungin verkkosivuilla kuntalain 140 §:n mukaisesti salassapitosäännökset huomioiden.

Arviointipäällikön ehdotus:

Tarkastuslautakunta päättää valita tämän pöytäkirjan tarkastajiksi Liisa Varjolan ja Markku Mikkolan sekä varalle Suvi Karellin.

Tarkastuslautakunnan päätös:

Tarkastuslautakunta päätti valita pöytäkirjan tarkastajiksi Liisa Varjolan ja Markku Mikkolan.

Pöytäkirjan tarkastajana kokousasiassa § 70 toimi Suvi Karell.

Liitteet

Liite 1 Tarkastuslautakunnan 25.11.2025 kokouksen pöytäkirjan tarkastaminen_tala25112025

Arviointikuuleminen 3: Kouvolan kaupungin tila- ja kiinteistöpalvelut**10386/00.03.00.00/2025****Tarkastuslautakunta 25.11.2025 § 67**

Valmistelija: Arviointipäällikkö Vesa Huuskonen, puh. 020 615 5965, vesa.huuskonen(at)kouvola.fi.

Yhteenveto

Tarkastuslautakunnan työohjelman mukaisesti kuuleminen kohdistuu Kouvolan kaupungin tila- ja kiinteistöpalveluihin sekä kaupungin perusorganisaation että Kouvolan yritystilojen osalta. Asiantuntijana kokouksessa kuullaan kiinteistöjohtaja Katja Aholaa, kiinteistöpalvelujohtaja Pirkko Toropaista, toimitusjohtaja Pasi Miettistä ja Kouvolan yritystilojen hallituksen puheenjohtajaa Jouni Frimodigia.

Asian valmistelun tausta, päätösvallan perusteet

Arviointikertomuksen 2024 esille nostetuissa huomioissa ja esityksissä tarkastuslautakunta piti erityisen tärkeänä

- kiinteistöjen käyttöasteen nostamista
- suunnitelmallista tarpeettomien kiinteistöjen myyntiä tai purkamista sekä
- määrätietoista korjausvelan vähentämistä.

Vastauksessaan kaupunginvaltuustolle 13.10.2025 pidettävään kokoukseen kaupunginhallitus totesi seuraavaa:

Arviointikertomuksessa esitetty havainnot ja myös sivulla 36 kiinteistöjen tarkastelu kokonaisuutena yhtenä keskeisenä kriittisenä menestystekijänä tarkasteltaessa kaupungin taloutta on keskeinen havainto.

Kouvolan kaupunki, tilapalvelut on laatinut toimitilaohjelman 13.2.2024, joka on hyväksytty kaupunginhallituksessa. Toimitilaohjelman 2024–2035 strategisten linjausten keskiössä on keskittyminen kaupungin omaa palvelutuotantoa palvelevan tilakannan ennakoiwaan kiinteistönpitoon, harkittuihin investointeihin sekä kaupungin palvelutuotannon kannalta tarpeettoman tilaomaisuuden vähentämiseen. Ohjelman mukaan yli 50 % kaupungin hallinnassa olevasta tilakannasta on jo nyt kaupungin oman palvelutuotannon kannalta tarpeetonta, huonokuntoista ja/tai tyhjillään tai on tulossa kaupungin oman palvelutuotannon kannalta tarpeettomaksi vuoteen 2035 mennessä. Suunnitelma on vähentää kiinteistömäästä 180

000m² vuoteen 2034 mennessä, josta purkujen osuus on ohjelmassa arvioitu olevan n. 45 000 m² ja myyntien osuus on n. 135 000 m².

Toimenpidesuunnitelman kumulatiivinen säästöpotentiaali vuodesta 2021 vuoteen 2034 mennessä on 182 miljoonaa euroa (Lähde: Senaatti Kuntatila). Vuoden 2024 loppuun mennessä kumulatiivisen säästön toteuma on ollut 53 miljoonaa euroa, josta vuoden 2024 osuus on ollut 15,4 miljoonaa euroa. Summa koostuu korjausvelan säästöpotentiaalista, investointitarpeen poistumasta ja ylläpitokustannuksien säästöpotentiaalista

Kiinteistöjen, rakennuksien ja osakkeiden myynti tässä markkinatilanteessa on erityisen hankalaa, kaupungilla on myynnissä paljon kouluja, päiväkoteja, sosiaali- ja terveystalouksia, joiden kysyntä on heikkoa. Lähivuosien myyntitavoite on 25 000 brm² vuodessa. Vuoden 2024 aikana myytiin 18 000 brm², yhteensä 21 kpl.

Pelkkä tavanomainen myynti ei riitä, joten kaupungissa tehdään myös kiinteistökehitystä ja tähän on palkattu erillinen määräaikainen kiinteistökehityksen päällikkö. Merkittäviä kiinteistökehityskohteita ei ole toistaiseksi saatu myytyä. Kiinteistökehityksessä on muun muassa useita sairaalarakennuksia, uudehkoja sote-rakennuksia ja useita suojeltuja tyhjentyneitä/tyhjäksi jääviä rakennuksia.

Lisäksi kiinteistömäärän supistamisen keinovalikoimassa on purut. Purkuihin on varattava rahaa vuosien 2023–2027 aikana n. 6 miljoonaa euroa. Linjauksien mukaan puretaan huonokuntoiset, tappiota tuottavat, myyntikelvottomat sekä kohteet, joiden korjaus maksaa huomattavasti enemmän kuin uudisrakentaminen. Puruissa korostuu rakennukset, jotka olleet pitkään tyhjiillään sekä erityisesti sote-rakennukset. Soterakennuksia on jäänyt ja jää tyhjäksi soteuudistukseen liittyen. Purkamisilla mahdollistetaan myös jotain parempaa, esimerkkeinä tulevat teatterisiiven ja Urheilupuiston koulun purkamiset. Purkujen kautta korjausvelan kasvu leikkautuu oleellisesti, lisäksi käyttötaloussäästöjä tulee mm. poistuvien energia- ja ylläpitomaksujen osalta. Käyttötaloussäästöt vuodessa on laskettu olevan suurempi kuin purkuihin varattu kokonaissumma. Vuoden 2024 aikana purkuja toteutettiin reilu 16 000 brm².

Toisaalta vuoden 2024 aikana valmistui Valkealan monitoimitalo, jonka myötä rakennusomaisuus kasvoi reilu 11 000 brm².

Tilojen käyttöasteen nostoon kiinnitettiin huomiota vuoden 2024 aikana. Vuoden 2024 aikana listattiin oman palvelutuotannon kohteet, jotka sijaitsevat ulkoa vuokratuissa tiloissa, näiden siirtämiselle omiin tiloihin voidaan säästää jopa 2 miljoonaa euroa. Lisäksi useita selvitystöitä menossa, joissa yhdistetään eri palveluiden toimintoja saman katon alle. Esimerkkinä tuleva pääkirjaston perusparannus, jonka yhteydessä nuorisopalvelut ja yhteisötila muuttaa ulkoa vuokratuista tiloista omiin

tiloihin. Selvitystyöt käyttöasteen ja omiin tiloihin siirtymisien osalta jatkuvat.

Talousarviossa 2025 ja -suunnitelmassa 2025-2029 asetetut tehtävät ja tavoitteet

Kouvolan kaupungin palveluorganisaatiossa tilapalvelut kuuluvat elinvoimapalveluihin ja kiinteistöpalvelut tekniikan ja ympäristön muodostamaan toimialaan. Kouvolan yritystilat Oy on Kouvolan Innovation Oy:n kuuluva yhtiö, jonka toimintaan kaupunki vaikuttaa omistajaohjauksen kautta. Tämän lisäksi kaupunkikonsernissa on merkittävä kiinteistöomaisuus Kouvolan Asunnot Oy:n hallussa ja vastuulla.

Kaupunkistrategiasta johdettuja tavoitteita tilapalveluille on kiinteistöomaisuuden supistaminen myymällä tai purkamalla rakennuksia, jossa tavoitteena on myytyjen kiinteistöjen nettoneliömääränä 25 000. Kiinteistöpalvelujen osalta vastaavana tavoitteena voidaan pitää palveluiden kustannusten alentamista optimoimalla palveluverkko ja henkilöstömitoitus. Edellä mainittuja kaupungin toimialoja koskevat myös muut strategiasta johdetut tavoitteet, kuten talouden tasapainottaminen ja sairauspoissaolojen vähentäminen.

Talousarviossa 2025 ja taloussuunnitelmassa 2025–2028 kuvataan taloudellista tilaa kiinteistöjen osalta seuraavasti:

”Kaupungin haasteena on myös vuoden 2009 kuntaliitoksen jäljiltä erittäin suuri määrä kiinteistöjä, joissa on merkittävä korjausvelka. Vaikka kaupunki on pystynyt vähentämään merkittävästi rakennusomaisuuttaan, oli sitä vuoden 2024 alussa noin 480 000 neliötä. Kiinteistöistä pyritään aktiivisesti luopumaan, mutta markkinatilanne on Kouvolassa haasteellinen. Sote-rakennuksien osalta osa rakennuksista tulee jäämään tyhjiksi, kun hyvinvointialue tiivistää omaa palveluverkkoaan ja luopuu rakennuksien vuokraamisesta. Tämä johtaa vuokratulojen vähenemiseen ja tyhjien kiinteistöjen määrän kasvamiseen, joiden suuret ylläpitokustannukset jäävät kaupungin kontolle. Rakennuksia myös puretaan, mutta siitä aiheutuvien kustannuksien vuoksi toteutusta ei pystytä tekemään riittävän nopeasti, vaan jaksottaen pitemmälle aikavälille.”

Talousarviossa todetaan riskien arvioinnin yhteydessä seuraavaa:

”Kaupungilla on kiinteistöjä huomattavasti yli oman tarpeen, kiinteistöjen käyttöaste on alhainen, korjausvelka ja tekniseen kuntoon liittyvät riskit ovat merkittävä, eikä markkinatilanne ei ole myynnin kannalta suotuisa. Myös yhdyskuntarakenteiden kunto on huolestuttava. Omaisuuden tase- ja myyntiarvo laskevat kunnossapitovelan kasvaessa. Taloudellisten, strategista luokkaa olevan riskien vähentämiseksi on

suunnitelmallinen kiinteistömäärän vähentäminen kaupungin tulevaisuuden kannalta välttämätöntä.”

Vuodelle 2025 asetetut tavoitteet Kouvola Yritystilojen osalta määrittelee Kouvola Innovation Oy, jolle kaupunki on asettanut tavoitteita mm. asiakaskontaktien, taloudellisen tuloksen ja asiakastytytyvyyden osalta.

Tilapalvelujen osalta todetaan sen huolehtivan toimitilavarallisuuden suunnitelmallisesta kehittämisestä ja hoidosta elinkaariajattelun pohjalta sekä vastaa omaisuusmäärän arvon säilymisestä. Tilapalvelut vastaa kaupungin suoraan omistaman rakennusomaisuuden kehittämisestä, ylläpidosta sekä hyvästä vuokrausasteesta. Tilapalvelut hoitaa keskitetysti toimitilojen välivuokrauksen sekä toimii koko konsernin kiinteistöasioiden asiantuntijana. Tilapalvelut vastaa kaupungin investointi- ja perusrakennusohjelmiin sisältyvien talonrakennuskohteiden rakennuttamisesta kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian mukaisesti.

Kiinteistömäärässä on edelleen laaja, rakennuskannan tiivistäminen jatkuu, tyhjien ja tarpeettomien myynti ja tarvittaessa purku, myös käytössä olevien kiinteistöjen osalta myyntiä voidaan harkita. Kiinteistömäärän pienentämisellä vähennetään ylläpitokuluja, korjauskustannuksia ja korjausvelan kasvua. Talonrakentamisen investoinnit ovat vuosina 2025–2027 erittäin korkealla tasolla, joka työllistää seuraavina vuosina erittäin paljon, mutta tuo merkittäviä säästöjä pitkällä tähtäimellä ja korjausvelka vähenee merkittävästi. Rakennuskustannuksien yllättävä nousu johtaa investointihankkeiden entistä kriittisempään tarkasteluun. Hyvinvointialueen tarvitsema tilatarve aiheuttaa suurta epävarmuutta. Energian saantiin ja energian hintoihin on tullut merkittävää epävarmuutta ja hintojen ennustaminen on erittäin vaikeaa. Säästöjä haetaan monessa kohdin ja energiatehokkuusinvestointeja kiirehdytetään.

Kiinteistöomaisuuden myynnin riskinä on päätöksien venyminen ja ostajien vähäisyys. Nykyisessä rahoitustilanteessa on huomattavasti vaikeampi löytää ostajia kuin muutama vuosi sitten. Riskinä hyvinvointialueen tarvitsema vähenevä tilatarve, kuin myös oman palvelutuotannon erittäin merkittävä tilatarpeen väheneminen ja näiden myötä tyhjiin jäävät rakennukset. Korkeana riskinä on oman henkilöstön resurssien riittävyys ja työkuormitus, lisäksi eläkkeelle jäävien osalta hiljaisen tiedon menettäminen, erityisesti ylläpidon osalta. Teknisiä riskejä (esim. vesivuodot, jäätymiset) ja toiminnan keskeytysriskejä (tulipalot, ilkeävalta) vähennetään tavoitteellisella hankesuunnittelulla, rakentamisen ja suunnittelun ohjauksella sekä suunnitelmallisella rakennusten ylläpidolla ja erilaisilla turvajärjestelyillä.

Tavoite: Kiinteistöomaisuus supistuu	Keskeisimmät toimenpiteet: Kiinteistöjen myynti. Kiinteistöjen purkaminen.			
Mittari(t)				
Myytyjen kiinteistöjen bruttoneliöt	Lähtöarvo 12/2024	0	Tavoitearvo 12/2025	25 000

Tekniikka ja ympäristötoimialaan kuuluvat **kiinteistöpalvelut** tuottavat puhtaus-, ruoka-, kiinteistönhoito-, kunnossapito- ja liikuntapaikka-palveluja kaupungin ylläpitämiin kiinteistöihin sekä liikuntapaikkoihin. Sisäiset palvelusopimukset päivitetään vuosittain palveluverkkomuutosten ja toimialojen palvelutarpeiden pohjalta. Asiakaskohteiden toiminnallisiin muutoksiin reagoidaan välittömästi.

Kiinteistöpalveluissa tuotetaan tukipalvelut kaupungin palveluverkkoratkaisujen mukaisesti. Ylläpidettävien kiinteistöjen määrä on vähentynyt edelliseen vuoteen verrattuna. Eläköitymisestä johtuvia avoimiksi jääviä vakinaisia toimia on suunnitellusti jätetty täyttämättä. Resurssien vähennyttä päivitetään toimintatapoja ja laaditaan sisäisiä mittareita, jotta pystytään hallitsemaan muuttuvat olosuhteet palvelutarpeen mukaisesti.

Kiinteistönhoito- ja liikuntapaikkapalveluissa jatketaan energiatehokkuuden parantamista yhdessä tilapalvelujen kanssa. Kunnossapitopalveluissa tehdään suunnitelmallista korjausrakentamista tilapalvelujen omistamiin kiinteistöihin. Puhtauspalveluita tuotetaan jatkossa vain sisäisille asiakkaille. Palvelunsisältöä tarkastellaan sen hetkisen toiminnan ja asiakasmäärien mukaisesti. Ruokapalvelut tulevat toteuttamaan kylmävalmistus-menetelmää uudessa keskuskeittiössä, jota on jo alettu valmistelemaan. Uusi prosessi tulee pienentämään ruokahävikkiä, vähentämään energian kulutusta sekä mahdollistaa monipuoliset ruokalistat. Kiinteistöpalvelujen henkilöstön työkyvyn tukemista edistetään tiimityön avulla, koulutuksilla sekä työterveyden ja työsuojelun vuorovaikutteisella yhteistyöllä.

Talousarviossa ei ole suoraan kiinteistöpalveluja koskevia tavoitteita, joskin palveluja koskee koko toimialalle sairauspoissaoloja, tuotannon tehokkuutta ja asiakaslähtöisyyttä koskevat tavoitteet.

Kiinteistöpalvelujen suoritteita kuvataan seuraavasti:

Kiinteistöpalvelut	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
Rakennusten hoito, m2	553 000	491 900	470 500	450 000	440 000	410 000
Siivottavat neliöt	270 000	226 317	212 670	200 000	180 000	165 000
Ateriamäärät kpl	1 825 288	2 586 528	2 148 375	2 083 924	2 021 406	1 960 764
Liikuntapaikkojen rakennusten hoito, m2		65 000	63 000	61 000	58 000	50 000
Liikuntapaikkojen kuntoradat/hiihtoladut, km		138	138	120	100	100

Liikuntapaikkojen urheilukenttien hoito,
kpl

73

73

68

65

60

Lisätietoja: toimitilajohtaja Katja Ahola, katja.e.ahola(at)kouvola.fi;
kiinteistöpalvelujohtaja Pirkko Toropainen,
pirkko.toropainen(at)kouvola.fi.

Arviointipäällikön ehdotus:

Tarkastuslautakunta merkitsee esityksen tiedoksi.

Tarkastuslautakunnan päätös:

Tarkastuslautakunta merkitsi esitykset tiedoksi.

Tarkastuslautakunta myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden toimitilajohtaja Katja Aholalle, kiinteistöpalvelujohtaja Pirkko Toropaiselle, toimitusjohtaja Pasi Miettiselle (Kouvola Yritystilat Oy) ja hallituksen puheenjohtaja Jouni Frimodigille (Kouvola Yritystilat Oy). He olivat läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Oheismateriaali

Toimitilapalvelut_tala25112025

Kiinteistöpalvelut_tala25112025

Ei-julkinen asiakirja

Saapuneet vastineet vuoden 2024 arviointikertomukseen**7412/00.03.00.00/2024****Tarkastuslautakunta 25.11.2025 § 68**

Valmistelija: Arviointipäällikkö Vesa Huuskonen, puh. 020 615 5965, vesa.huuskonen(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Kaupunginvaltuusto (19.5.2025 § 30) on velvoittanut kaupunginhallituksen ja muut tilivelvolliset huomioimaan arviointikertomuksessa mainitut huomiot ja antamaan vastineensa valtuustolle sekä edelleen tiedoksi tarkastuslautakunnalle 31.10.2025 mennessä niistä toimenpiteistä, joihin se on ryhtynyt tai aikoo ryhtyä.

Kaupunginhallitus on käsitellyt vastineet kokouksessaan 29.9.2025 § 230 ja kaupunginvaltuusto on merkinnyt vastineet tiedoksi 13.10.2025 § 82. Tarkastuslautakunta käsittelee kokouksessa vastineet ja päättää mahdollisista jatkotoimista.

Asian valmistelun tausta, päätösvallan perusteet ja kuntastrategian mukainen peruste valmistelulle

Arviointikertomus käsitellään vuosittain valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Kaupunginvaltuusto on päätöksellään 19.5.2025 § 30 merkinnyt arviointikertomuksen tiedoksi sekä edellyttänyt, että kaupunginhallitus ja muut tilivelvolliset ottavat huomioon arviointikertomuksessa esille nostetut huomiot ja esitykset, joista erityisen tärkeänä tarkastuslautakunta pitää:

1. suunnitelmallisia toimenpiteitä lainatason pitämiseksi kaupungin maksukyvyn edellyttämällä tasolla,
2. laadittavan kaupunkistrategian konkreettisia tavoitteita, niiden vuosittaista mittaamista sekä toteutumisen aktiivista seurantaa,
3. Kouvolan vetovoimaisuuden kehittämistä yritystoiminnan ja työllisyyden näkökulmasta,
4. palveluverkkoa koskevissa ratkaisuissa olemassa olevan tiedon ja ennusteiden käyttöä päätöksenteon perusteena ennakoivan päätöksenteon mahdollistamiseksi,
5. kiinteistöjen käyttöasteen nostamista, suunnitelmallista tarpeettomien kiinteistöjen myyntiä tai purkamista sekä määrätietoista korjausvelan vähentämistä,
6. henkilöstön tarpeeseen, osaamiseen ja hyvinvointiin liittyvien strategisten tavoitteiden määrittämistä.

Edellä esitetyistä kuudesta kysymyksestä sekä muista arviointikertomuksessa esitetyistä huomioista on laadittu toimialoilla pyydetty selvitys.

Vastineet tarkastuslautakunnan vuoden 2024 arviointikertomukseen

1. Miten otetaan huomioon, että toteutetaan suunnitelmallisia toimenpiteitä lainatason pitämiseksi kaupungin maksukyvyn edellyttämällä tasolla?

Kouvolan kaupungin lainatason hallinta edellyttää pitkäjänteistä talouden suunnittelua. Käytännössä tätä tehdään priorisoimalla investointeja, hillitsemällä toimintamenoja ja kasvattamalla tuloja. Tavoitteena on varmistaa, että kaupungin taloudelliset päätökset ja lainataso pysyvät kaupungin maksukyvyn mukaisina ja kaupungin talous on kestäväällä pohjalla.

Kouvolan kaupungin talousarviossa ja taloussuunnitelmassa arvioidaan vuosittain kaupungin lainatasoa ja maksukykyä. Talousarvio ja -suunnitelma laaditaan neljäksi vuodeksi, ja niiden tueksi valmistellaan vuosittain kymmenen vuoden talouden suunnittelukehikko, jossa tarkastellaan pitkän aikavälin talouden kehitystä. Talousarvio ja -suunnitelmaa sisältää toimenpiteet lainatason ja kestävä talouden hallintaan.

Kaupungin suunnitelmalliset toimenpiteet lainatason hallitsemiseksi ja maksukyvyn säilyttämiseksi perustuvat palveluverkkosuunnitelmiin, investointisuunnitelmaan sekä kiinteistöjen purku- ja myyntisuunnitelmiin. Kaupungilla on useita hyväksytyjä palveluverkkosuunnitelmia, joita toteutetaan pitkäjänteisesti. Palveluverkkojen tarkastelu on jatkuvaa, ja niissä huomioidaan palvelutarpeiden muutokset ja asukasmäärän kehitys. Esimerkiksi varhaiskasvatuksen palveluverkon tarkastelu on meneillään syksyllä 2025. Tavoitteena on kohdentaa resurssit tehokkaasti ja säilyttää palvelut kuntalaisten tarpeiden mukaisina.

Kaupungilla on laadittu kymmenen vuoden investointisuunnitelma, joka perustuu sekä palvelutarpeiden muutoksista johtuviin palveluverkkomuutoksiin että elinvoimaa lisäävien investointien toteuttamiseen. Suunnitelman mukaiset merkittävimmät investoinnit ajoittuvat vuosille 2025–2028, ja niiden valmistuttua investointitaso lasketaan poistoja vastaavalle tasolle. Tämä mahdollistaa tulevien investointien rahoittamisen tulorahoituksella ilman merkittävää lisälainanottoa. Suunnitelman mukaan lainakanta kasvaa vuoteen 2028 asti, mutta investointitason laskiessa kääntyy myös lainakanta laskuun. Investointien priorisointi ja tarkastelu on jatkuvaa.

Palveluverkkomuutosten myötä kaupungilla saavutetaan merkittäviä säästöjä käyttötaloustaloustalouksissa, kun resursseja voidaan

kohdentaa tehokkaammin niin henkilöstön kuin kiinteistöjen osalta. Kiinteistöomaisuuden vähentämisellä, joko myymällä tai purkamalla, saavutetaan myös pysyviä säästöjä. Myynnit ja purkamiset toteutetaan kaupungin myynti- ja purkusuunnitelmien mukaisesti. Vaikka alkuvaiheessa näihin toimiin liittyy kustannuksia, pitkällä aikavälillä kiinteistöomaisuuden vähentäminen tuo merkittäviä kustannusten vähennyksiä kaupungin käyttötalouteen. Palveluverkkojen ja kiinteistöomaisuuden tarkastelu on jatkuvaa.

Edellä toimenpiteiden avulla Kouvola pyrkii varmistamaan talouden vakauden ja palveluiden jatkuvuuden, samalla hilliten lainakannan kasvua ja luoden edellytykset kaupungin taloudelliselle kestävyydelle pitkällä aikavälillä.

2. Miten otetaan huomioon, että laadittava kaupunkistrategia sisältää konkreettisia tavoitteita ja niiden vuosittaista mittaamista sekä toteutumista seurataan aktiivisesti?

Tarkastuslautakunta on tehnyt hyviä huomioita vuoden 2024 talousarvion ja toiminnan toteutumisen osalta, muun muassa arviointikertomuksen sivuilla 19-30. Tarkastuslautakunnan huomiot liittyen kaupunkistrategian tavoitteisiin, niiden vuosittaiseen mittaamiseen sekä toteutumisen seurantaan ovat lähtökohtaisesti oikeita. Tulevassa strategiassa tullaan asettamaan eri tavoitteille myös strategisen tason mittareita, joilla toimenpiteiden vaikuttavuutta voidaan arvioida. Talousarviotavoitteet on linkitetty strategiatavoitteisiin, ja toiminta perustuu vahvasti strategiaan.

Tarkastuslautakunta on tarkastellut laajasti vuoden 2024 talousarviotavoitteiden toteutumista. Huomio siitä, että osa tavoitteista vaihtuu vuosittain, minkä johdosta niiden toteutumista on vaikea arvioida kokonaisuudessaan, on perusteltu. Tämä korostuu erityisesti silloin, kun tavoitteen toteutus jää kesken, tavoitetta ei ole asetettu pidemmälle aikavälille tai toimenpiteitä ei juurikaan ole aloitettu vuoden 2024 aikana. Tämä huomio on oikeansuuntainen, ja tulevien talousarvioiden laadinnassa kiinnitetään jatkossa enemmän huomiota talousarviotavoitteiden jatkuvuuteen yli talousarviovuosien. Myös tulevaan kaupunkistrategiaan on tärkeää sisällyttää riittävästi mittareita, jotta seuranta helpottuu.

Lautakunnan huomiot talousarviotavoitteiden heikosta toteutumisesta ovat oikeita. Tähän on kuitenkin todettava, että talousarviotavoitteiden tulee olla riittävän kunnianhimoisia, jotta edistystä ja kehitystä saavutetaan. Kaupungissa ollaan kehittämässä talousarviotavoitteiden asetantaa tavoitejohtamisen suuntaan siten, että talousarviotavoitteille aikaisemmin asetettujen toimenpiteiden lisäksi asetetaan tulostavoitteita käyttösuunnitelmatasolla. Tämä tekee talousarvion seurannasta ja päällikötason johtamisesta yhteismitallisempaa ja läpinäkyvämpää.

Lautakuntien tulee käyttää enemmän aikaa toiminnan tuloksellisuuden arviointiin osavuosikatsausten yhteydessä. Kaupunginhallitus käy asiasta keskustelua aina osavuosikatsausten yhteydessä.

3. *Miten huomioidaan Kouvolan vetovoimaisuuden kehittäminen yritystoiminnan ja työllisyyden näkökulmasta?*

Kouvolan vetovoimaisuuden ja -mielikuvan kehittämiseen panostettiin vahvasti vuoden aikana. Pääkaupunkiseudulla toteutettiin laaja imagomarkkinointikampanja, jossa yhdistyivät bussimainonta, diginäytöt Pasilan asemalla sekä digitaalinen markkinointi. Kampanjan ydinviestinä toimi iskevä "Kouvolassa olisit jo perillä", joka korosti kaupungin saavutettavuutta ja vetovoimaa.

Matkailu ja tapahtumat ovat keskeisiä Kouvolan elinvoimatekijöitä. Vuonna 2024 käynnistettiin Matkailukompassi- ja Tapahtumakipinä-hankkeet, joiden tavoitteena on kehittää Käyrälammen aluetta vastuulliseksi matkailukohteeksi sekä vahvistaa kaupungin toimintamallia tapahtumajärjestäjien palveluiden osalta. Tavoitteena on lisätä tapahtumatarjontaa ja parantaa saavutettavuutta.

Matkailun ja elinvoiman kehittämisessä messut, kuten Matkamessut, Kevätmessut ja Kongressimessut, olivat merkittävässä roolissa.

Kouvola toimi jälleen areenana yhteiskunnalliselle turvallisuuskeskustelulle, kun Kouvolan Turvallisuuskonferenssi järjestettiin jo viidettä kertaa. Lisäksi järjestettiin ensimmäinen Kouvola Security Talks -illallinen, joka toi yhteen asiantuntijoita ja päättäjiä.

Tapahtumatalojen myynti ja markkinointi siirtyi vuoden aikana kaupungin keskitettyyn tilavarausyksikköön. Vuoden 2024 myynti oli yhteensä 156 116 € (tilavuokrat 135 572 € ja muut tuotot 20 544 €), mikä tarkoitti 1,9 % laskua edellisvuoteen verrattuna. Tarjouksia ja tiedusteluja erilaisista tilaisuuksista tehtiin yhteensä 528 kappaletta. Tapahtumien kehittämistä tuettiin myös konkreettisilla toimenpiteillä. Kouvola oli mukana tukemassa KPL:n Itä-Länsi 2025 -tapahtuman hakua sekä rakensi yhteistyötä KymiRingin kanssa, mikä mahdollisti FIM MXGP Motocross 2025 -tapahtuman tuomisen Kouvolaan.

Tapahtumallisuuden vahvistamiseksi Tapahtumakipinä-hankkeessa koottiin alueen tapahtumatoimijoiden verkosto, jolle järjestettiin koulutuksia. Kouvola osallistui aktiivisesti myös Tapahtumateollisuus ry:n kaupunkiverkostoon, vahvistaen asemaansa tapahtumakaupunkina.

Liikunta- ja kulttuurilautakunnan talousarviossa varatulla määrärahalla tehtiin markkinointiyhteistyösopimuksia aikuisten SM- ja kansainvälisen tason yksilöurheilijoiden ja ylimmän pääsarjatasen joukkueiden kanssa. Näiden markkinointiarvo ja imago tuovat Kouvolan kaupunkia laaja-

alaisesti esille valtakunnallisessa mediassa lisäten sitä kautta elinvoimaa.

Lisäksi Kouvolan vetovoimaisuuden kehittäminen yritystoiminnan ja työllisyyden näkökulmasta on huomioitu koulutustarjontaa kehittämällä huomioiden yritysten tarpeita. Koulutustarjontaa on siten suunnattu Kouvolan seudun yritysten tarpeiden mukaisesti, mm. Elintarviketekniikan osalta koulutusta on sekä Edukossa että XAMK:ssa ja LUT:ssa. Samoin datakeskusten sijoittuminen Kouvolaan on huomioitu tulevassa koulutussuunnittelussa.

Yliopisto- ja korkeakouluyhteistyötä on vahvistettu Kouvolan elinkeinoelämää palvelevien koulutusohjelmien käynnistämiseksi ja TKI-toiminnan kehittämiseksi, sillä Kouvolan kaupungin tavoite on lisätä kaupungin elinvoimaa ja saada lisää opiskelijoita ja korkeakoulutoimintaa paikkakunnalle. Kouvolan kaupungin ja LUT:in välillä neuvoteltiin uudesta sopimuksesta syksyn 2024 aikana ja sopimus solmittiin, niin että se on voimassa vuoden 2028 loppuun saakka. Kaupungin tavoitteena tulevalle yhteistyölle on muun muassa Kouvolan talousalueen kasvuhaluisten yritysten toimintaedellytyksien ja kilpailukyvyn vahvistaminen, kehittyä kansainvälisenä opiskelijakaupunkina ja kasvattaa pitkäjänteisesti koulutuksen aloituspaikkojen sekä tutkimushenkilöstön määrää Kouvolaan. Xamk yhteistyösopimuksien osalta kehittyvä elintarviketekniikka voimassa 2027 saakka. TKI eli Elinkeino-, kehittämis- ja innovaatiopoliittinen yhteistyösopimus on voimassa 31.12.2025 saakka ja sen osalta käynnistetään syksyn 2025 aikana neuvottelut jatkosta. Uutena avauksena on käynnistetty myös neuvottelut UEF:n eli Itä-Suomen yliopiston kanssa. Uusista koulutusohjelmista neuvoteltaessa tehdään tiiviisti yhteistyötä sekä keskeisten yritysten että Kymen HVA:n kanssa. Tavoitteena on jatkossa saada myös kandidaton koulutusohjelmia Kouvolaan.

Vuosi 2024 oli haastava työllisyyden näkökulmasta, sillä suhdannetilanne loi epävarmuutta työmarkkinoilla ja vaikeutti erityisesti heikommassa asemassa olevien työllistymistä. Kouvolan työllisyyspalvelut yritti vastasta kuitenkin tilanteeseen proaktiivisesti rajallisilla resursseillaan valmistautumalla tulevaan TE24-uudistukseen, jossa työllisyyspalvelut siirtyvät kuntien vastuulle. Valmistelutyössä on hyödynnetty Vaikuttavat työllisyyspolut -mallia, joka on luonut pohjaa kaupungin työllisyyden ekosysteemin rakentumiselle ja vahvistanut eri toimijoiden välistä yhteistyötä.

Kaupunki panosti vuonna 2024 erityisesti omassa toiminnassaan pitkäaikaistyöttömien tukemiseen. Tukityöllistämisen toimintatapoja uudistettiin siten, että työsuhteet ovat aiempaa pidempiä, mikä mahdollistaa paremman työelämävalmiuksien kehittymisen sekä vaikuttavuuden tukityöllistämisyksikön jälkeen. Tämä muutos astui

voimaan syyskuussa 2024, ja sen tuloksia voidaan arvioida tarkemmin vasta vuoden 2025 loppupuolella. Uudistuksen tavoitteena on luoda pitkäkestoisia ratkaisuja, jotka parantavat pitkäaikaistyöttömien mahdollisuuksia siirtyä avoimille työmarkkinoille.

Kaiken kaikkiaan Kouvolan kaupungin työllisyyspalvelut ovat vuonna 2024 toimineet aktiivisesti sekä nykytilanteen hallitsemiseksi että tulevaisuuden haasteisiin valmistautumiseksi. Vaikuttavat työllisyyspolut ovat tukeneet TE24-uudistuksen valmistelua, ja pitkäaikaistyöttömien tukityöllistämisen uudistaminen osoittaa kaupungin sitoutumista pitkäjänteiseen työllisyyden parantamiseen. Näiden toimenpiteiden kautta Kouvola rakentaa kestäväää pohjaa sekä työllisyyden että alueen hyvinvoinnin kehittämiseksi.

Nuorten työllisyystilanne on heikentynyt edellisestä vuodesta, johon kaupungissa on reagoitu Ohjaamon, nuorten työpajojen sekä Edukon koulutustarjonnalla. Nuorisopalvelujen etsivän nuorisotyön henkilöstö tekee työtä löytääkseen NEET-nuoria ja ohjatakseen heitä koulutuksen ja työllisyyden palvelujen piiriin.

Kouvolan yritystoiminnan kehittymistä on edistetty ennen kaikkea Kinnon palvelusopimuksen kautta. Kinno vastaa kaupungin sijoittumismarkkinoinnista ja uusyrityshankinnasta. Kaupunki luo edellytyksiä yritystoiminnalle muun muassa kaavoittamalla erilaisia yritystontteja esim. Kaupan alan toimijoille. Logistiikka alan tontit ovat keskittyneet pääasiallisesti RRT alueen yhteyteen. Yritystonttikysyntään panostetaan myös riittävällä maanhankinnalla, jotta kaupungin vetovoima kasvaisi. Kaupunki on onnistunut yrityshankinnassa etenkin datakeskusten osalta. Tämän on osaltaan mahdollistanut laadukkaat ja isot yritysalueet sekä riittävän vahva sähköverkko alueella, joka on historiallista perua alueella olevasta metsäteollisuudesta.

Kaupungin tehtävänä on toimia yritystoiminnan edesauttajana, mitä kaupungille siirtyneet työllisyys- ja yrityspalvelut omalta osaltaan mahdollistaa.

4. Miten palveluverkkoa koskevissa ratkaisuissa hyödynnetään olemassa olevan tiedon ja ennusteiden käyttöä päätöksenteon perusteena ennakoivan päätöksenteon mahdollistamiseksi?

Kouvolan kaupungissa on toteutettu erilaisia palveluverkkoselvityksiä koko uuden Kouvolan ajan. Muun muassa kouluverkosta on viimeisimpänä tehty päätöksiä. Myös liikunta- ja kulttuurilaitosten verkkoa on pohdittu erillisten talouden tasapainottamisohjelmien yhteydessä. Kaupungin viranhaltijajohto on toteuttanut vuosien 2024 ja 2025 aikana toimialakohtaisen vertailun palveluidensa tehokkuudesta suhteessa verrokkikaupunkeihin. Tätä tarkastelua on peilattu myös suhteessa väestökehitykseen ja etenkin lapsimäärän vähenemisen osalta.

Eri toimintojen tuloksellisuus- ja taloudellisuusarviointia tehdään aktiivisesti myös läpi vuoden ja taloutta sopeutetaan aina kulloisenkin tilanteen mukaisesti. Tehdyt talousanalyysit osoittavat, että suurimmassa osassa palveluita on toimintaa pystytty tehostamaan viime vuosien aikana. Toisaalta kaupunki on laaja ja joissain palveluissa palveluverkon tiivistäminen on vaikeampaa.

Vuoden 2025 loppuun mennessä on valmistumassa päiväkotiverkkotarkastelu, jolla on oma vaikutuksensa tulevien vuosien palveluverkkoon ja talouden tehostamiseen. Lapsimäärät tippuvat niin nopeasti, että kaikkien lautakuntien, kaupunginhallituksen ja valtuuston tulee arvioida palveluverkkoa kriittisesti, kun taloustilanne vastaavasti kiristyy veronmaksajien määrän samanaikaisesti vähentyessä.

Ennusteiden ja tietopohjan käyttö muuttaa päätöksenteon reaktiivisesta proaktiiviseksi, jolloin voidaan valmistautua ajoissa ja suunnitella ratkaisut hallitusti. Ennusteiden avulla voidaan tunnistaa alueet, joilla lapsimäärä on kasvamassa tai vähenemässä. Kaupunki seuraa kuukausittain lasten syntyvyystilastoja postinumeroalueittain. Ennakoiva tarkastelu auttaa rakentamaan joustavan ja oikein mitoitettun palveluverkoston, jossa tiloja voidaan muuntaa eri käyttötarkoituksiin väestökehityksen mukaan (monitoimitalot).

5. *Miten kiinteistöjen käyttöasteen nostamista, suunnitelmallista tarpeettomien kiinteistöjen myyntiä tai purkamista sekä määrätietoista korjausvelan vähentämistä toteutetaan kaupungilla?*

Arviointikertomuksessa esitetyt havainnot ja myös sivulla 36 kiinteistöjen tarkastelu kokonaisuutena yhtenä keskeisenä kriittisenä menestystekijänä tarkasteltaessa kaupungin taloutta on keskeinen havainto. Kouvolan kaupunki, tilapalvelut on laatinut toimitilaohjelman 13.2.2024, joka on hyväksytty kaupunginhallituksessa. Toimitilaohjelman 2024–2035 strategisten linjausten keskiössä on keskittyminen kaupungin omaa palvelutuotantoa palvelevan tilakannan ennakoivaan kiinteistönpitoon, harkittuihin investointeihin sekä kaupungin palvelutuotannon kannalta tarpeettoman tilaomaisuuden vähentämiseen. Ohjelman mukaan yli 50 % kaupungin hallinnassa olevasta tilakannasta on jo nyt kaupungin oman palvelutuotannon kannalta tarpeetonta, huonokuntoista ja/tai tyhjillään tai on tulossa kaupungin oman palvelutuotannon kannalta tarpeettomaksi vuoteen 2035 mennessä. Suunnitelma on vähentää kiinteistömassaa 180 000m² vuoteen 2034 mennessä, josta purkujen osuus on ohjelmassa arvioitu olevan n. 45 000 m² ja myyntien osuus on n. 135 000 m².

Toimenpidesuunnitelman kumulatiivinen säästöpotentiaali vuodesta 2021 vuoteen 2034 mennessä on 182 miljoonaa euroa (Lähde: Senaatti Kuntatila). Vuoden 2024 loppuun mennessä kumulatiivisen säästön

toteuma on ollut 53 miljoonaa euroa, josta vuoden 2024 osuus on ollut 15,4 miljoonaa euroa. Summa koostuu korjausvelan säästöpotentiaalista, investointitarpeen poistumasta ja ylläpitokustannuksien säästöpotentiaalista

Kiinteistöjen, rakennuksien ja osakkeiden myynti tässä markkinatilanteessa on erityisen hankalaa, kaupungilla on myynnissä paljon kouluja, päiväkoteja, sosiaali- ja terveystalouksia, joiden kysyntä on heikkoa. Lähivuosien myyntitavoite on 25 000 brm² vuodessa. Vuoden 2024 aikana myytiin 18 000 brm², yhteensä 21 kpl.

Pelkkä tavanomainen myynti ei riitä, joten kaupungissa tehdään myös kiinteistökehitystä ja tähän on palkattu erillinen määräaikainen kiinteistökehityksen päällikkö. Merkittäviä kiinteistökehityskohteita ei ole toistaiseksi saatu myytyä. Kiinteistökehityksessä on muun muassa useita sairaalarakennuksia, uudehkoja sote-rakennuksia ja useita suojeltuja tyhjentyneitä/tyhjäksi jääviä rakennuksia.

Lisäksi kiinteistömäärän supistamisen keinovalikoimassa on purut. Purkuihin on varattava rahaa vuosien 2023–2027 aikana n. 6 miljoonaa euroa. Linjauksien mukaan puretaan huonokuntoiset, tappiota tuottavat, myyntikelvottomat sekä kohteet, joiden korjaus maksaa huomattavasti enemmän kuin uudisrakentaminen. Puruissa korostuu rakennukset, jotka olleet pitkään tyhjillään sekä erityisesti sote-rakennukset. Soterakennuksia on jäänyt ja jää tyhjäksi soteuudistukseen liittyen. Purkamisilla mahdollistetaan myös jotain parempaa, esimerkkeinä tulevat teatterisiiven ja Urheilupuiston koulun purkamiset. Purkujen kautta korjausvelan kasvu leikkautuu oleellisesti, lisäksi käyttötaloussäästöjä tulee mm. poistuvien energia- ja ylläpitomaksujen osalta. Käyttötaloussäästöt vuodessa on laskettu olevan suurempi kuin purkuhin varattu kokonaissumma. Vuoden 2024 aikana purkuja toteutettiin reilu 16 000 brm².

Toisaalta vuoden 2024 aikana valmistui Valkealan monitoimitalo, jonka myötä rakennusomaisuus kasvoi reilu 11 000 brm².

Tilojen käyttöasteen nostoon kiinnitettiin huomiota vuoden 2024 aikana. Vuoden 2024 aikana listattiin oman palvelutuotannon kohteet, jotka sijaitsevat ulkoa vuokratuissa tiloissa, näiden siirtämiselle omiin tiloihin voidaan säästää jopa 2 miljoonaa euroa. Lisäksi useita selvitystyitä menossa, joissa yhdistetään eri palveluiden toimintoja saman katon alle. Esimerkkinä tuleva pääkirjaston perusrakennus, jonka yhteydessä nuorisopalvelut ja yhteisötila muuttaa ulkoa vuokratuista tiloista omiin tiloihin. Selvitystyöt käyttöasteen ja omiin tiloihin siirtymisien osalta jatkuvat.

6. Miten henkilöstön tarpeeseen, osaamiseen ja hyvinvointiin liittyviä strategisia tavoitteita määritellään?

Kaupunkistrategiaa uudistetaan parhaillaan. Kaupunkistrategiaa tukevan henkilöstöohjelman uudistaminen käynnistyy loppuvuodesta. Henkilöstöohjelmassa määritellään johtamiseen, osaamiseen ja henkilöstön hyvinvointiin liittyviä strategisia tavoitteita ja kehittämistoimenpiteitä. Tarkoituksena on asettaa henkilöstöohjelman yhteydessä määrällisiä ja mitattavissa olevia tavoitteita. Näitä tavoitteita asetetaan myös vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä. Tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain henkilöstökertomuksessa.

Henkilöstösuunnittelun tavoitteena on varmistaa, että kaupungin palveluja tuottaa riittävä määrä osaavaa henkilöstöä. Vuosittain laadittavassa henkilöstösuunnitelmassa määritellään strategian ja toiminnan vaatima määrällinen ja laadullinen henkilöstötarve. Henkilöstösuunnitelma laaditaan taloussuunnittelukaudelle. Henkilöstösuunnitelman lähtökohtana on kaupungin strategia ja palvelustrategiset linjaukset, joissa otetaan kantaa siihen, mitä palveluita tuotetaan ja miten niitä tuotetaan. Henkilöstötarpeeseen vaikuttavat myös palvelutarpeet ja henkilöstömitoitukset.

Henkilöstösuunnitelman yhteydessä arvioidaan oleellisia muutoksia suunnittelukaudella sekä niiden vaikutuksia henkilöstötarpeeseen ja -rakenteeseen. Samassa yhteydessä arvioidaan henkilöstön osaamiseen liittyviä kehittämistarpeita. Osaamisen kehittämisen osalta laaditaan vuosittain erillinen koulutussuunnitelma. Kouvolan kaupungin strategiset osaamiset on määritelty edellisen kerran vuonna 2021. Strategiset osaamiset toimivat hyvänä pohjana myös osaamisen johtamiselle. Strategiset osaamiset tulee päivittää, kun kaupunkistrategia uudistetaan.

Arviointikertomuksessa esitetyt yleiset sekä toimialakohtaiset huomiot ja niihin annetut toimialojen vastineet

Tarkastuslautakunnan huomiot tytäryhtiöiden osalta sivuilla 36-41 ovat hyviä ja tuottavat esiin, että kaupungin tytäryhtiöiden merkitys palvelujen tuottaja ml. mahdolliset häiriötilanteet ja alueellinen huoltovarmuus on merkittävä. Yhtiöt ovat saavuttaneet niille asetetut tavoitteet ja taloutta on hoidettu asianmukaisesti. Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan huomioon kaikilta osin.

Kaupunki seuraa aktiivisesti in-house yhtiöitä koskevaa lainsäädäntöuudistuksen valmistelua ja käy aktiivisesti keskustelua niiden tytäryhtiöiden kanssa, joita se koskee. On mahdollista, että kaupungin tulee järjestellä tytäryhtiöidensä omistusta siten lainsäädäntö uudistuksesta johtuen. Kaupungin ja KS-tiedon välinen yhteistyö on hyvää ja kaupungilla toimii laajennettu valmiusryhmä missä yhteydessä

riskejä arvioidaan ja varautumista mm. hybrdivaikuttamisen osalta käydään läpi.

Samaan tapaan yhteistyö on tiivistä kaikkien kaupungin tytäryhtiöiden kanssa ja lautakunnan huomio kunnallisteknisen vesiverkoston saneeraustarpeista on tiedostettu. Kouvola Vesi Oy vastaa vesimaksujen korottamisesta vuosittain ja huomioi tulevat investointitarpeet suunnitelmissaan. Valitettavasti korjausvelan määrä on huomattavan suuri. Kouvola asuntojen osalta on strateginen suunta se, että vanhoja rakennuksia puretaan ja uusia rakennetaan, koska vaatimustaso kiinteistöjen kunnon ja laadun osalta on kasvanut. Yksityiset investorit eivät rakenna tällä hetkellä Kouvola, joten kaupungin omistaman asuntoyhtiön on vastattava kysyntään. Kouvola asunnot peruskorjaa myös niitä kiinteistöjä, jotka sijoittuvat alueilla joilla on kysyntää asunnoista. Kaupunki on osallistunut uusien hankkeiden rahoitukseen lainojen tai takausten muodossa. Myös omanpääoman muotoista rahoitusta on kohdennettu vuokrataloyhtiölle.

Tarkastuslautakunta nostaa arviointikertomuksen sivulla 44 esiin, että joukkoliikenne on kaikkia kaupunkilaisia ja matkailijoita palveleva, näkyvä ja hajautetussa kaupunkirakenteessa välttämätön palvelu. Kouvola kaupungin strategia kannustaa edelleen kehittämään liikennettä saavutettavuuden ja yhteyksien parantamiseksi. Lautakunta esittää, että tulevaan strategiaan kirjattaisiin nykyistä selkeämmin tavoitteet joukkoliikenteen kehittämiseksi ja tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuuden seuraamiseksi. Myös kouluverkon keskittäminen edellyttää tarkennuksia joukko- ja koululiikenteen toteuttamiseen ja käytännön päivittäistä yhteistyötä toimialojen välillä. Kouvola kaupungin hiilineutraalisuuteen (Hinku) liittyvien tavoitteiden kannalta on volyymin nostaminen perusteltua. Liikennesuunnittelussa tulisi selvittää myös mahdollisuudet kehittää lähijunaliikennettä Kouvola lähiympäristössä Korian, Utin, Valkealan ja Inkeröisten suunnista. Huomiot ovat hyviä ja toimiala toteaa vastineessaan, että Kouvola kaupunki on ottanut käyttöön linjastouudistuksen mukaisen joukkoliikennejärjestelmän elokuussa 2025, jolloin liikennöitsijöiden uudet sopimuskaudet alkoivat. Uudistetuilla linjoilla ja aikatauluilla pyritään ensisijaisesti palvelemaan lasten ja nuorten koulumatkoja kaupungin palveluverkossa käytettävissä olevan määrärahan puitteissa. Joukkoliikenneyksikkö käy tiivistä yhteistyötä liikennöitsijöiden kanssa sekä pyrkii aktiivisesti reagoimaan asiakaspalautteeseen ja niiden pohjalta kehittämään mm. pysäkkijärjestelyitä ja aikatauluja asiakastarpeita vastaavaksi.

Tarkastuslautakunnan huomio sivulla 41 siitä, että tietohallinnon roolia tulee vahvistaa, on oikeansuuntainen ja tähän on jo kiinnitetty huomioita kaupungin johtoryhmässä. Kaupungilla on vahvistettu digitalisaation edistämiseksi henkilöstöresurssia ja ohjausta toimialojen suuntaan lisätty lautakunnan huomion mukaisesti.

Arviointipäällikön ehdotus:

Tarkastuslautakunta merkitsee tiedoksi kaupunginhallituksen vastaukset ja päättää mahdollisista jatkotoimenpiteistä.

Tarkastuslautakunnan päätös:

Tarkastuslautakunta merkitsi kaupunginhallituksen vastaukset tiedoksi.

Oheismateriaali

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2024_tala06052025 pöytäkirja (1)

Sidonnaisuusilmoitukset**10613/00.03.00.02/2025****Tarkastuslautakunta 25.11.2025 § 69**

Valmistelija: Arviointipäällikkö Vesa Huuskonen, puh. 020 615 5965, vesa.huuskonen(at)kouvola.fi.

Yhteenveto

Tarkastuslautakunta käsittelee kokouksessa sidonnaisuusilmoitukset.

Asian valmistelun tausta, päätösvallan perusteet

Tarkastuslautakunta valvoo kuntalain § 84:ssä tarkoitetun sidonnaisuuksien ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kaupungin verkkosivulla.

Lakisääteisen ilmoitusvelvollisuuden piirissä olevat luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisuusrekisteriin päivityksiä ja ilmoitukset on julkaistu kaupungin verkkosivulla osoitteessa:

<https://asiointi.asiat.fi/Sidonnaisuusrekisteri/Julkaisu>

Valtuuskauden alkaessa on rekisteriin tehty 18.11.2025 mennessä 52 ilmoitusta. 15 ilmoitusvelvollista luottamushenkilöä ei ole ilmoitusta tehnyt tai sitä ei ole pyynnöstä täydennetty.

Kuntaliiton suositus on, että tarkastuslautakunta lähettää ajantasaisen sidonnaisuusrekisterin valtuustolle tiedoksi vuosittain.

Arviointipäällikön ehdotus:

Tarkastuslautakunta merkitsee tiedoksi raportin sidonnaisuusrekisteristä ja saattaa valtuustolle tiedoksi, että ajantasainen sidonnaisuusrekisteri on julkaistu yllä mainitulla verkkosivulla.

Tarkastuslautakunnan päätös:

Tarkastuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Muut asiat**Tarkastuslautakunta 25.11.2025 § 70**

Valmistelija: Arviointipäällikkö Vesa Huuskonen, puh. 020 410 5965, vesa.huuskonen(at)kouvola.fi.

Kokouksessa käydään läpi seuraavaan kokoukseen ja kuulemiseen (16.12.2025) liittyvät ja muut mahdolliset ajankohtaiset asiat.

Arviointipäällikön ehdotus:

Tarkastuslautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Tarkastuslautakunnan päätös:

Tarkastuslautakunta merkitsi asiat tiedoksi.

Karolina Eklund ja Liisa Varjola poistuivat kokouksesta asian käsittelyn aikana.

Vesa Huuskonen poistui kokouksesta keskustelun aikana ja palasi kokoukseen ennen päätöksentekoa.

Pöytäkirjan tarkastajaksi Liisa Varjolan tilalle valittiin Suvi Karell.

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 65, § 66, § 67, § 68, § 69, § 70

Muutoksenhakukielto

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §.